

Toàn cảnh thành phố Vinh hôm nay Ảnh: Sách Nguyễn

1. Quan điểm xây dựng thành phố Vinh trở thành Trung tâm đổi mới sáng tạo vùng Bắc Trung bộ

Quan điểm 1: Xây dựng thành phố Vinh trở thành trung tâm đổi mới sáng tạo vùng, có vai trò, sứ mệnh dẫn dắt hệ thống đổi mới sáng tạo vùng BTB, trở thành đô thị thông minh, thành phố khoa học, có bước đi thích hợp trong từng giai đoạn để kết hợp hài hòa giải quyết các vấn đề của phát triển bền vững địa phương.

Quan điểm 2: Để trở thành trung tâm đổi mới sáng tạo vùng thì cần phải có sự cam kết chính trị mạnh mẽ và cùng đồng hành một cách thực chất của người đứng đầu địa phương, tiếp đến cam kết đó cần được cụ thể

hoá bằng các chương trình, đề án mang tính khả thi, minh bạch, cùng với các nguồn lực tương ứng nhằm phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo mang tính khả thi, minh bạch trong thực thi chính sách. Mặt khác, chính sách, thể chế nhằm phát triển hệ sinh thái cần phải được thiết kế đồng bộ và đồng hướng, mang tính hiệu lực và khả thi trong thực hiện, trong đó cần chú trọng vào các thể chế, chính sách tạo ra và hỗ trợ hình thành các kỳ lân.

Quan điểm 3: Cần phải ban hành các cơ chế, chính sách vượt trội để phát triển thành phố Vinh trở thành trung tâm đổi mới sáng tạo vùng.

Các cơ chế, chính sách phát triển, trong đó có chính sách KH&CN, ĐMST cho thành

QUAN ĐIỂM VÀ ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN thành phố Vinh trở thành Trung tâm đổi mới sáng tạo của vùng Bắc Trung bộ

□ LÊ XUÂN SANG*
□□ BÙI NHẬT HUY**

phố Vinh phải đảm bảo cho trung tâm ĐMST “có trình độ ngang tầm thành phố các nước phát triển trong khu vực và trên thế giới”. Các cơ chế, chính sách đặc thù, vượt trội phải có sức đột phá mới có hy vọng “tạo bước chuyển có tính đột phá trong huy động sức mạnh tổng hợp” để phát triển trung tâm ĐMST thành thành phố khởi nghiệp vùng BTB. Vì vậy, các cơ chế, chính sách phải thể hiện rõ tư tưởng đột phá trong xác định quyền hạn, trách nhiệm “phân cấp, phân quyền cho địa phương” và vận dụng những kinh nghiệm tốt trong mô hình chính quyền đô thị một số nước trên thế giới. Cần phải cố gắng đưa những chính sách vượt trội, trong đó có những cơ chế về KH&CN

* TS - Phó Viện trưởng Viện Kinh tế Việt Nam

* Th.S - Viện Kinh tế Việt Nam

và ĐMST vào trong các nội dung của văn bản pháp luật, có thể theo các hướng sau: (i) phân quyền, ủy quyền cho chính quyền địa phương thực hiện những quyết sách về phát triển KHCN, ĐMST; (ii) được nghiên cứu, ứng dụng thử nghiệm các công nghệ giải pháp mới (sandbox) ở một số lĩnh vực trong phạm vi nội khu; (iii) cho phép tỉnh/thành phố chủ động về nhân lực KH&CN và ĐMST, chính sách thu hút nhân tài, tinh hoa...

Quan điểm 4: tập trung nguồn lực nhằm xây dựng hạ tầng số, công nghiệp công nghệ số cho thành phố Vinh: trong đó tập trung công nghệ chuỗi khối là một công nghệ nền tảng của CMCN 4.0, ứng dụng và phát

triển công nghệ chuỗi khối góp phần quan trọng xây dựng hạ tầng số tiên tiến, cùng tạo lập nền tảng phát triển công nghiệp công nghệ số, đóng góp tích cực vào quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. **Thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện:** Với các đặc tính kỹ thuật cốt lõi khác biệt là phi tập trung và phi tín nhiệm, công nghệ chuỗi khối gợi mở tư duy thiết kế mới, thúc đẩy đổi mới quy trình và mô hình cung cấp dịch vụ, phát triển các dịch vụ thông minh hơn, góp phần thực hiện chuyển đổi số hiệu quả và toàn diện hơn.

Quan điểm 5: Các trung tâm đổi mới sáng tạo phải là nơi đi đầu của vùng BTB trong việc tạo môi trường pháp lý thuận lợi, hấp dẫn, đủ sức cạnh tranh trong khu vực và quốc tế, để thu hút nhân tài, tài năng, các công ty khởi nghiệp, thu hút đầu tư đổi mới sáng tạo, khuyến khích và hỗ trợ nghiên cứu phát triển và khởi nghiệp sáng tạo đáp ứng yêu cầu CMCN 4.0, hình thành các kỳ lân.

2. Định hướng nhằm xây dựng thành phố Vinh trở thành Trung tâm đổi mới sáng tạo của vùng Bắc Trung bộ

2.1. Định hướng nghiên cứu xây dựng các chính sách mang tính vượt trội và thử nghiệm cơ chế mới nhằm phát triển hệ sinh thái trung tâm đổi mới sáng tạo

- Chính sách thuế đối với doanh nghiệp, cá nhân khởi nghiệp...

- Chính sách thu hút nhân tài, tài năng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo;

- Về cơ chế tài chính trong hoạt động hỗ trợ ươm tạo từ ngân sách nhà nước cho các dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

- Về chính sách cho phép các khu công nghệ cao, khu công nghệ thông tin ứng dụng thử cơ chế mới trong nội khu.

- Xây dựng Đề án thử nghiệm liên kết “ba nhà” (Nhà nước - nhà doanh nghiệp - nhà khoa học) thành lập các doanh nghiệp

spin-off, xây dựng mô hình sandbox để tháo gỡ được những rào cản pháp lý hiện nay. Sandbox là khung thể chế thí điểm, cho phép một số ít doanh nghiệp thử nghiệm các công nghệ mới, mô hình kinh doanh mới trong môi trường thực tiễn nhưng có phạm vi và thời gian xác định, dưới sự giám sát của các nhà quản lý và có các phương án dự phòng rủi ro phù hợp để ngăn hậu quả của sự thất bại mà không ảnh hưởng lớn đến hệ thống tài chính quốc gia.

- Thực hiện thử nghiệm có kiểm soát đối với: mô hình đầu tư mạo hiểm có sử dụng một phần ngân sách địa phương và huy động các nguồn vốn hợp pháp khác để thu hút, thúc đẩy khởi nghiệp, ươm tạo doanh nghiệp, đổi mới công nghệ theo lĩnh vực ưu tiên của tỉnh.

2.2. Định hướng từng bước phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo của thành phố Vinh ngang tầm quốc gia

Mục tiêu xây dựng và phát triển hệ sinh thái lọt vào top 1000 thành phố có hệ sinh thái khởi nghiệp tốt nhất toàn cầu vào năm 2030. Đồng thời từng bước trở thành nền tảng vững chắc hỗ trợ hoạt động đổi mới sáng tạo nâng cao năng suất chất lượng, năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp, phát triển sản phẩm chủ lực của tỉnh, hỗ trợ quá trình hình thành và phát triển các loại hình doanh nghiệp có khả năng tăng trưởng nhanh dựa trên khai thác tài sản trí tuệ, công nghệ, mô hình kinh doanh mới.

2.3. Định hướng đối với doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo

- Ban hành tiêu chí đánh giá phân loại doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo.

- Ươm tạo các ý tưởng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo: Hỗ trợ các cơ sở ươm tạo, trường đại học phát triển, ươm tạo các ý tưởng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

- Phát triển tăng tốc các dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

- Ưu tiên hỗ trợ hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong lĩnh vực trọng điểm, các công nghệ và các sản phẩm đổi mới sáng tạo có lợi thế cạnh tranh hoặc có tiềm năng phát triển của thành phố như: công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI), công nghệ tài chính (fintech), công nghệ giáo dục (edtech), công nghệ in 3D, robotics, nông nghiệp thông minh, du lịch, môi trường...

2.4. Định hướng phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp trong trường đại học/viện nghiên cứu

Tỉnh cần hướng tới cơ chế thí điểm phát triển loại hình doanh nghiệp KH&CN tại các viện nghiên cứu, trường đại học trên địa bàn theo mô hình doanh nghiệp khởi nguồn (spin-off). Để đại học/ viện nghiên cứu thực sự trở thành trung tâm nghiên cứu KH&CN, cần phải nghiên cứu, đề xuất cơ chế thí điểm phát triển loại hình doanh nghiệp KH&CN tại các viện nghiên cứu, trường đại học theo mô hình spin-off. Tăng cường gắn kết, hợp tác giữa các trường đại học, viện nghiên cứu với khu vực công nghiệp và doanh nghiệp để đẩy mạnh thương mại hóa kết quả nghiên cứu trong thực tiễn sản xuất, kinh doanh. Mô hình này tạo cơ chế thuận lợi để các nhà khoa học tự khởi nghiệp bằng chính các công nghệ của mình, đóng góp tích cực cho sự phát triển thương mại hóa sản phẩm KH&CN; trình diễn, triển lãm giới thiệu sản phẩm khoa học công nghệ, đặc biệt, mở ra nhiều cơ hội kết nối sâu rộng, toàn diện giữa doanh nghiệp trong trường đại học với doanh nghiệp - đối tác trong và ngoài nước.

2.5. Định hướng phát triển tổ chức trung gian, hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo

- Đẩy mạnh hoạt động sàn giao dịch công nghệ và đổi mới sáng tạo.

- Hoàn thiện nền tảng sàn giao dịch trực tuyến ngày càng thông minh, tiện lợi đáp ứng yêu cầu người dùng.

- Xây dựng các mô hình tổ chức hỗ trợ

khởi nghiệp đổi mới sáng tạo theo tiêu chuẩn quốc tế.

- Xây dựng Trung tâm khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Nghệ An.

2.6. Định hướng phát triển đối với hoạt động mạng lưới kết nối hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo

Đưa hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh tham gia vào mạng lưới khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của khu vực và thế giới, thúc đẩy hoạt động liên kết hợp tác đổi mới sáng tạo, chia sẻ, thu hút nguồn lực hỗ trợ các doanh nghiệp đổi mới sáng tạo vươn ra thị trường khu vực và quốc tế.

2.7. Xây dựng trung tâm đổi mới sáng tạo tỉnh Nghệ An ở thành phố Vinh

Trung tâm đổi mới sáng tạo Nghệ An là đơn vị sự nghiệp trực thuộc Sở KH&CN, có vai trò, sứ mệnh:

Trung tâm là nơi tổ chức kết nối các bên có liên quan, tạo thành hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST trên một địa điểm, khu vực, trong các ngành nghề nhất định dựa trên lợi thế của địa điểm và khu vực được chọn. Với vai trò sẽ kết nối, hỗ trợ và hợp tác với các cơ sở hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST và phát triển công nghệ hiện tại, tạo thành hệ thống khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên khắp toàn tỉnh, qua đó, góp phần phát triển và nâng cấp năng lực công nghệ của nền kinh tế.

Chức năng và nhiệm vụ:

Trung tâm được thành lập nhằm thực hiện các chức năng, nhiệm vụ sau đây:

Thúc đẩy chuyển giao công nghệ và phát triển công nghệ bằng các hoạt động: giới thiệu, trình diễn các công nghệ mới, nhất là công nghệ CMCN 4.0; kết nối các nhà cung cấp công nghệ với các doanh nghiệp trong nước, nhất là các doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh; cung cấp các dịch vụ chuyển giao công nghệ, dịch vụ hỗ trợ tiếp nhận và áp dụng công

nghe, nhất là công nghệ CMCN 4.0 cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa, v.v.

Thúc đẩy hoạt động nghiên cứu phát triển, đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp bằng các hoạt động: xây dựng hệ sinh thái hoàn chỉnh, tạo môi trường thuận lợi nhất có thể cho doanh nghiệp; cung cấp cơ sở hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo, nghiên cứu phát triển công nghệ, bao gồm phòng thí nghiệm, xưởng sản xuất thử, thiết bị mô phỏng, v.v.

Là nơi thử nghiệm các chính sách, thể chế vượt trội; tạo môi trường pháp lý thuận lợi, hấp dẫn đủ sức cạnh tranh trong khu vực để thu hút nhân tài, thu hút đầu tư đổi mới sáng tạo, khuyến khích và hỗ trợ nghiên cứu phát triển và khởi nghiệp sáng tạo đáp ứng yêu cầu CMCN 4.0 trên địa bàn thành phố.

Đầu tư, cấp vốn cho các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo; trực tiếp thúc đẩy quá trình tạo ra công nghệ, sản phẩm, dịch vụ, mô hình kinh doanh mới ở tỉnh.

2.8. Hình thành mạng lưới kết nối khởi nghiệp đổi mới sáng tạo thành phố Vinh

Mục tiêu tổng quát mạng lưới là thúc đẩy kết nối các chuyên gia khoa học - công nghệ Việt Nam hàng đầu trên thế giới với các nhu cầu thực tiễn trong nước nhằm thu hút và sử dụng hiệu quả nguồn chất xám phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh thực hiện Chiến lược 4.0 thông qua xây dựng và phát triển mạng lưới khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo Nghệ An, trong đó tập trung:

Hình thành và mở rộng mạng lưới chuyên gia khoa học - công nghệ hàng đầu trên thế giới và các chuyên gia nước ngoài có khả năng kết nối với các đối tượng: i) Các chuyên gia Việt Nam hàng đầu trên thế giới và các chuyên gia nước ngoài yêu Nghệ An và có trách nhiệm, tâm huyết với quê hương; ii) Cộng đồng giới trí thức, chuyên gia khoa học-công nghệ và các doanh nghiệp, tập đoàn lớn, các tổ chức khoa học - công nghệ trong nước có

quan tâm hợp tác, kết nối với các nhà khoa học, chuyên gia người Nghệ An trên thế giới trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo; iii) Các cơ sở/ngành liên quan và các cơ quan quản lý các cấp phục vụ việc kết nối, thu hút và phát huy chất xám của cộng đồng chuyên gia, trí thức người Nghệ An ở nước ngoài trong hoạch định và thực thi đường lối, chính sách và các chương trình khoa học - công nghệ có tính chất lan tỏa và có tính ứng dụng cao trong phát triển kinh tế - xã hội tỉnh nhà; iv) Xây dựng cơ sở dữ liệu về các đề án, chương trình về đổi mới sáng tạo, tiếp cận nhu cầu trong nước tiếp cận khoa học công nghệ tiên tiến, đặc biệt công nghệ 4.0 của tỉnh; v) Hình thành một số nhóm trong mạng lưới theo các lĩnh vực được đề xuất trong Chiến lược cách mạng 4.0 của tỉnh; vi) Thúc đẩy hoạt động hợp tác giữa các chuyên gia trong mạng lưới với các start-up và các doanh nghiệp tỉnh; vii) Hợp tác nghiên cứu khoa học, đào tạo, thử nghiệm và nhân rộng các mô hình ứng dụng khoa học công nghệ mới trong các lĩnh vực liên quan tới tỉnh.

Cung cấp thông tin về các yêu cầu, đề xuất, dự án cụ thể của các đối tác trong nước, có mục đích thu hút, sử dụng các chuyên gia trong mạng lưới, và các công cụ hỗ trợ tìm kiếm, tra cứu, lưu giữ thông tin, dữ liệu về các chuyên gia và các tổ chức, đơn vị đối tác tiềm năng có liên quan ở thành phố Vinh.

Kết nối các ý tưởng start-up khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo nói riêng và phát triển bền vững thành phố Vinh nói chung thông qua website, các sự kiện kết nối và các nhóm trong mạng lưới theo lĩnh vực được đề xuất trong Chiến lược cách mạng 4.0.

Cung cấp công cụ hỗ trợ tìm kiếm, tra cứu, lưu giữ thông tin, dữ liệu về các chuyên gia khoa học - công nghệ tham gia mạng lưới và các tổ chức, đơn vị đối tác tiềm năng có liên quan tới thành phố Vinh. □